

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Cap. XIX. Saxonia inferior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

BVR- | MARCHIO ANSPACHENSIS in Franconia: *Onspach.*
 GICA | MARCHIO CVLEMBACHENSIS in Fráconiâ: *Culembach.*
 | DVX CARNOVIENSIS: *de Iegerndorff*, in Silesiâ.

PRINCEPS ANHAL- } Oriundus est ex Saxonica Domo, fa-
 TINVS } miliam tamen separatam facit.

DV- | DVX POMERANIÆ: *Pomeranie*, seu *Pomeren.*
 CES | DVX LAWENBURGENSIS: *Lauenbourg*, hic ex Saxo-
 ALII } nicâ Domo se oriundum ait.

SA- | DVX MEGAPOLITANVS: *Meichelbourg.*
 XO- | DVX HOLSATIÆ } *Duché d'Holface*, ou *Holfstein*, Regis
 NIÆ } Danix.

CO- | Mansfeldiensis: *de Mansfeld.*
 MITES } Schuuartzem- } Comit. *de Schuuartzembourg.*
 ALII } burgensis } Comit. *Hoenstinus: d'Hoenstein.*

SAXO- } Stolbergensis: *de Stolberg.*
 NIÆ } Gle- } Comit. *Gleichenis: de Gleichen-*
 } chensis } Comit. *Spiegelbergensis: de Spiegelberg.*

EPISCO- | Archiepiscopus Bremensis: *Archeuesque de Breme*, ou
 PIDO- | *Bremen.*
 MINI in } Episc. *Hildesheimus: de Hildesheim.*
 SAXO- } Episc. *Ferdensis: de Verden.*
 NIA } Episc. *Halberstadiensis: de Halberstad.*
 } Hallensis Episc. *de Hall.*

RESPV- } Hamburgensis: *Hambourg.*
 BLICÆ } Lubecensis: *Lubek.*

CAPVT XIX.

Saxonia Inferior.

DVCATVS HOLSATIÆ } de quo in Dania, cùm sit
 } Danici iuris.

RESPVBLICA LVBECENSIS } de quâ item ibi-
 } dem.

§. 1. *Respublica Hamburgensis*, la Republique d'Hambourg.

HAMBURGA: *Hambourg*, olim Gampriniorum sedes, & vrbs Vandalica, maxima, diues, munita. Sic dicta est ab *Hain* luco, seu *Ham* sylvâ quadam vicinâ, & verò Ditmarsî hodie Salicetum vocant *Ham*. ad Albim sita est, & ad hanc vsque nauigia subuehuntur. De minoribus locis plura non addemus.

§. 2. *Archiepiscopatus Bremensis*, l'Archeuesché de Breme.

BREMA: *Breme*, Germanicè *Bremen*, ad Visurgim Fl. *le Vesper*, Oenopolium olim totius Saxonix.

Stada: *Stade*, seu *Staden*, ad Fl. *Zuuinghe*, vrbs perantiqua, Emporium nobile ab Anglis, & Batauis celebratum.

Boxtuda: *Buxtehude*, aliter *Boxtende*, ad Fl. *Esse*.

Stokela: *Stokel*, ad Fl. *Lun*.

Acksteda: *Acksteden*, ad eundem Fluium.

Vorda: *Vorde*, aliter *Bremesurd*, castellum egregiè excultum Archiepiscopi sedes.

VORST Regiuncula, vbi viri fortes, ac foemina viris non impares; diu Archiepiscopis restitere, quibus nunc subditi sunt.

§. 3. *Ducatus Lauuenburgensis*, Duché de Lauuenbourg.

LAVVENBURGVM: *Lauuenbourg*, ad Albim Fl. vbi Dux commoratur, qui se quoque Ducem Angriæ & Westphaliæ nominat, imò & Saxonix, vnde sæpe à nostris dicitur, *de Saxe Lauuenbourg*.

Ectenburgum: *Ectemborg*.

Nacbaria: *Nacbare*.

§. 3. *Ducatus Megalopolitanus*, seu *Megalburgicus*,
le Duché de Mekelbourg.

ROSTOCHVM, seu Rhodopolis, & Laciburgum *Rostoch*, sui penè iuris ad Fl. Arnum, inter Anseaticas vrbes præcipua: in hoc tractu Obotritæ populi vixerunt, medio æuo celebres.

Schuerinum: *Suerin*, seu *Schuerin*, Dipolis cuius pars dicitur

Parall. Geogr. Tom. II.

R

Nouostadium, seu Neopolis *Neustad*, sita est ad lacum peram-
plum vrbi cognominem.
Megalopolis ruinæ: *Meckelbourg*, leucâ supra Vimariam visuntur.
Vismaria: *Vismar*, vrbs Anseatica ad Sinum Germanici maris.
Gustrouium: *Gustrou*, Ducum quondam sedes.
Starigardia: *Stadgart*, Saxonibus *Aldenbourg*, seu *Oldenbourg*.
Sterneberga: *Sternberg*, ad Fl. *Varne*.
Budzouium: *Budzou*, ad prædictum amnem.
Cignea: *Schwaan*, ad eundem Fl.
Varnemunda, seu Varnouij ostium: *Vvarnemund*.
Slossa: *Sloss*, in Peninsulâ *Pole* dicta.
Ratzemburgum: *Ratzembourg*.
Parchina: *Parchin*, ad lacum cognominem.
Kalanoua: *la nouvelle Kalen*, supra quam vetus.
Plaïsa: *Païse*, ad lacum item eiusdem nominis.

§. 4. *Pomerania*, le Duché de Pomeranie, ou Pomeran,
quæ à plerisque in Saxoniam superiorem reuocatur.

NVM. I. *Superior*, la Haute Pomeranie.

D V - C A - T V S	{	STETINVM: <i>Stetin</i> , ad Fl. Oderam vrbs munitissima commerciis diues, ob commoditatem portus, vbi col- legium luculentum.
ST E - T I - N E N - S I S		Gartia: <i>Gartz</i> , vbi Odera Fl. nobili ponte iungitur. Griffenhaga: <i>Griffenhage</i> ad eundem Fl. Barnesteina: <i>Barnestein</i> , in limite Brandenburgico. Stargartia: <i>Stargard</i> . Casimiriburgus: <i>Casmirsbourg</i> . Noua Treptauia: <i>Neutreptau</i> . Colberga: <i>Colberg</i> , ad Fluiolum <i>Persant</i> . Belgartia: <i>Belgart</i> , ad eundem amnem.
<i>Duché de Ste- tin.</i>	{	INS - LÆ -
		VSEDOMIA: <i>Vsedom</i> , cum vrbe cognomine. VOLINA: <i>Vvolin</i> , cum vrbe cognomine, exci- tatâ in ruinis Iulini <i>Iulin</i> vrbis maximæ.
BARTIEN -	{	Bartia: <i>Bart</i> , vnde Ducatui nomen: alteram olim Ducum Pomeraniæ Domum conficiebat hic tractus.

SIS } Sundium: *Stralsund*, sic dicta quasi *Fauces angu-*
 DVCA- } *ste*, olim Cismarini Ducatus Rugiæ Metro-
 TVS, aliter } *lis*, vrbs pulcherrima, & diues.
 VOLGA- } Volgastia: *Volgast*, vnde Ducatui nomen, qui
 STENSIS, } cum Bartiensi coaluit, ad mare è regione Vse-
Duché de Bart } *domiæ Insulæ*.
ou de Volgast. } Griphisualda: *Gripsuold*, portus non incommodus,
 vrbs antiqua cum Academiâ.

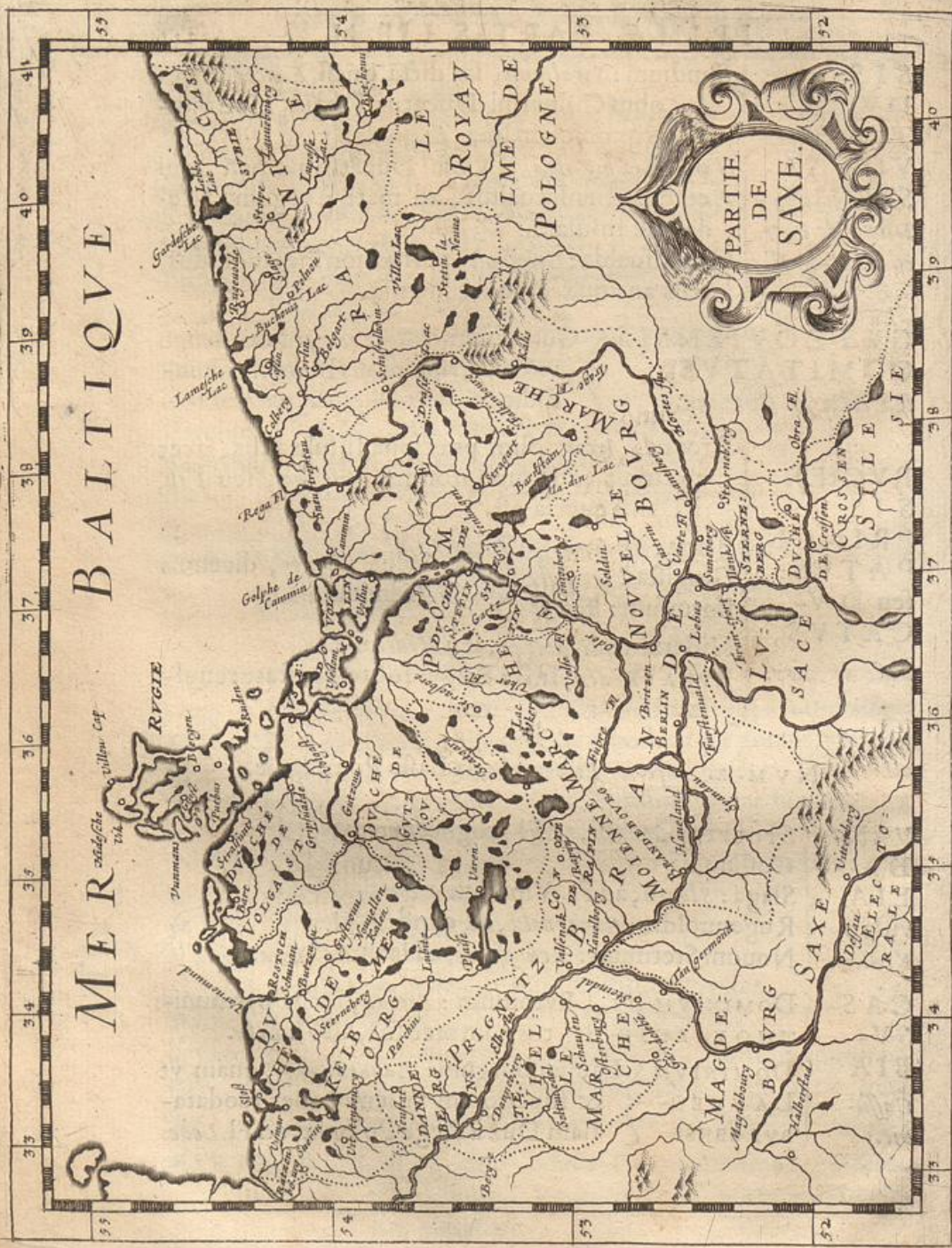
GVTZOVIEWSIS } Gutzouium: *Gutzouu*, olim nomen
 COMITATVS } vni ex Principibus Pomeraniæ in-
le Comté de Gutzouu. } didit.

RVGIEN- } Arcona: *Arcon*, olim præcipua Insulæ vrbs, iacet
 SIS } in ruinis ad Promontorium *Vvitouu*, seu *Vik*,
 PRINCI- } à Danis euerfa est.
 PATVS: } Berga: *Bergen*.
 seu DV- } Gingista: *Gingst*. } De Syluâ *Kamer*, dicemus
 CATVS, } Butuisum: *Butbut* } in Admirandis.
l'Isle de Rugé. } Hiderzea: *Hiderzée*, seu *Hidenzée*.
 RYDA: *Ruden*, Inf. à Rugiâ Inf. tempestate reuul-
 fa est.

NVM. 2. *Inferior Pomerania, la Basse Pomeranie.*

VAN- } STOLPIA: *Stolpen*, ad Fl. cognominem.
 DA- } Coslinum: *Coslin*.
 LIA, } Slaga: *Slagen*, ad Fl. *Viperam Viper*.
 vulgò } Rugenuoldia: *Rugenuold*, ad eundem Fl.
Ventn. } Nouum Stetinum: *Neustetin*, ad lacum *Villera*.

CAS- } DOMINIUM BY- } Bytouiium: *Bytoun*, locus permuni-
 SV- } THOVIENSE } tus cum arce suâ, ad Fl. *Lobe*.
 BIA } DOMINIUM } Lauenburgum: *Lauenbourg*, quam vt
 Cassu- } LAVVEN- } & superiorem urbem habet feodata-
 bic. } BVRGENSE } riam Dux à Rege Poloniæ; ad Fl. *Lobe*.

40
39
38
37
36
35
34
33
32
31
30

§. 5. *Diitio Luneburgensis*, Terres de la Maison de Lunebourg.

DVCA- TVS	Luneburgum: <i>Lunebourg</i> , seu <i>Lunenbourg</i> , ad Fl. <i>Ilmenouu</i> , seu <i>Elmenauu</i> , in Albim cadentem; vrbs munitissima, cuius basilica illustris, & diues mensâ aureâ gemmis distinctâ. Hanc quidam volunt sic dictam ab arce <i>Lune</i> , seu <i>Lunen</i> ; vrbs autem ipsa condita est ex Bardeuici ruinis. In eâ Princeps parum potest, itaque rarò hîc habitat.
L V N E- B V R-	
GENSIS-	Cella: <i>Cell</i> , seu <i>Zell</i> , ad Fl. Aleram <i>Aler</i> , qui cadit in Visurgim, Ducum sedes, vnde & nomen habent.
C E L-	Bardeuikum: <i>Bardeuyk</i> , ad Fl. <i>Ilmenouu</i> , penè desolatum est.
LENSIS,	<i>Vi</i> za: <i>Vi</i> zen, ad confluentias <i>Ilmenouu</i> , & <i>Viper</i> . <i>Faler</i> leba: <i>Faler</i> leben, non procul à Meridionali Aleri ripâ.
<i>Duché de Lunebourg de Cell.</i>	<i>Val</i> froda: ad Fl. <i>Bome</i> , qui cadit in Aleram. <i>Vin</i> sa: <i>Vin</i> sen, ad quam Fl. <i>Lube</i> , cadit in Albim <i>l'Elbe</i> , immo & <i>Ilmenouu</i> , qui hîc nomen perdit.
COMITATVS HARBRVCENSIS	HARBRVKVM: <i>Harbruk</i> , aut <i>Harbrok</i> , ad Fluiolum cognominem, qui haud procul cadit in Albim. Vrbs lepida & Principis sedes, haud multum diuitis.
<i>le Comté ou Duché d'Harbruk.</i>	
COMITATVS DANEBER- GENSIS	DANEBERGA: <i>Daneberg</i> , vrbs egregia Comitum sedes, ad Fl. <i>Ietze</i> . <i>Berga</i> : <i>Bergen</i> , non procul à prædicto Fl. <i>Nouostadium</i> : <i>Neustat</i> , ad Fl. <i>Plauue</i> , qui hîc multos riuulos haurit: vnde tota regio rigua, & ferax.
<i>Comté de Daneberg.</i>	

§. 6. *Episcopus Verdensis*, l'Euesché de Verden.

VERDA: *Verden*, aut *Ferden*, ad Fl. Aleram *Arle*, qui postea cadit in Visurgim, vrbs egregia à tempore *Caroli Magni*, qui in

câ Episcopum collocavit, vt pietate Saxonas frenaret.
 Inferius Rodemburgum: *Nider Rodembourg*, ad Fl. Vemmæ, &
 Leufæ confluentias, *Vemm*, & *Leuff*.

§. 7. *Comitatus Schauemburgensis*, Côté de Schauembourg.

Schauenburgum: *Schauembourg*, in rupe situm castrum, vnde huic
 ditioni nomen. Eò vsque extenditur sylua Thuringica, in quâ
 hic Ducatus collocatur.

Saxonum Burgus, seu Saxenhufa: *Saxenhagen*.

Stadhaga: *Stadhagen*.

Hamelium: *Hamelen*, vrbs quam alij reiiciunt in Agrum Brunsvi-
 censem, de quâ aliquid in Admirandis obseruatu dignissimum
 afferemus.

§. 8. *Ducatus Brunsvicensis*, le Duché de Brunsvik,
 & ses Enclaves.

BRUNSVICVM: *Brunsvik*, Germanis *Brausvik*, à Brunone Duce
 Saxonix, quasi Brunonis burgus aut castrum, quam urbem Fl.
 Oacer *Ockel*, aliter *Onacre*, interfecat: creditur totius Germa-
 niæ munitissima; vrbs sæpe obsessa à Principe, quia Remp. mo-
 liebatur, tandem ei sponte cum aliquot priuilegiis se submitit.

Volfenbutela: *Volfenbutel*. Ducum sedes firmissima ad prædictum
 Flu. in paludibus, quam inundatione perdere Sueci nostra æta-
 te conati sunt, & fecissent nisi Imperator subuenisset, exercitu
 præualido diligentissimè contracto.

Hannouera: *Hannouer*, vrbs Anseatica ad Fl. Leinam *Glein*, egre-
 giè munita: Hic olim arx *Leinrode* Comitum à *Rhoden*.

Volfelda: *Volfelde*.

Nouostadium: *Neustad*, ad Fl. Leinam, seu *Glein*.

Reclinga: *Recling*.

Helmestadium: *Helmstad*, vbi Academia celebris: huius olim Ab-
 bas dominus, i. S. Ludgerus, sed anno 1490. vendita est Du-
 ci Brunsvicensi. A Caroli M. filio cœpta est muniri.

Goslaria: *Goslar*, vrbs Imperialis in Hercyniâ syluâ ad Fl. Gossam
Goff, ab Henrico Aucupe condita.

Gandershemum: *Gandersheim*, nobile Collegium, vbi Abbatia

olim virginum prædiues, cuius Abbatissa erat filia Regis, minimum Principis.

Northemum: *Northeim*.

Goltfinga: *Goltfingen*, vrbs peruetus à Gothis dicta, cum in Italiam irruerunt: Comitatus olim fuit.

HILDESHEIMENSIS EPISCOP.

l'Euesché de Hildesheim,

vnus Catholicus in Saxoniam.

HILDESHEIMA: *Hildesheim*, cuius Episcopatus à Carolo Magno constitutus est, primum in vrbe Aulicâ *Eliz*, ad confluentias *Leinæ* & *Salæ*, vbi erat Aula Imperatoris dum in his locis versaretur; postea translata in locum dictum *Hilgeschne*, quæ vox *niuem* sonat, quæ hîc ex miraculo tempore infueto decidit. Sita est ad Fl. *Inders*, seu *Indersée*.

Pena: *Peyne*, ad Fluum *Fuse*.

Klauum: *Klaun*, ad Fl. cognominem.

Budeburgum: *Budeborg*, ad Fl. *Budam*.

Alueda: *Alfelden*, ad Fluum *Rumam* *Rum*.

COMITATUS SPICELBERGENSIS, *Comté de Spicelberg*, in Brunsvicensi Ducatum insertus

Hunsdorpia: *Hunsdorp*, vrbecula ad Fluum *Iolum*, qui mox cadit in *Vifurgim*.

HALBERSTADISIENSIS EPISC.

l'Euesché d'Halberstad.

HALBERSTADIA: *Halberstad*, quasi Alberti vrbs antiquissima, quod arguit statua Rolandi, hîc anno Christi 778, collocata. Incolæ olim Longobardi fuerunt. Et Episcopatus huc ex Ostrouico translatus est ab eodem Carolo Magno.

Ostrouicum aliter Salingtetum: *Ostrouik*, ad Fl. *Ilfam*, olim Episcopalis sedes, nunc in burgum degenerauit.

Gruninga: *Gruningen*.